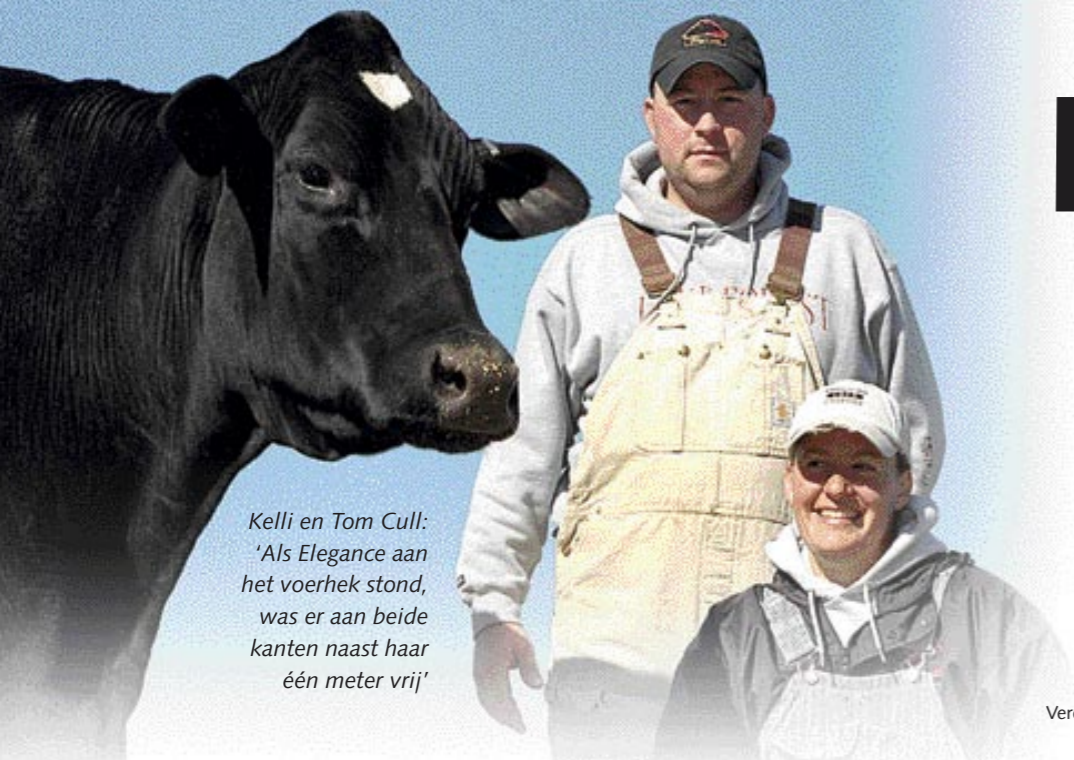

Exterieur is levensduur

Met 96 punten opg enomen Elegance levert al 18 excellente dochters

Kelli en Tom Cull:
'Als Elegance aan het voerhek stond, was er aan beide kanten naast haar één meter vrij'

Fokken is een kunst volgens Tom Cull. 'Je kunt het niet vatten in logica en cijfers.' Voor hem draait alles om exterieur. De pas overleden Elegance en haar nafok zijn het uithangbord. 'Productie krijg je met voeren en management. Een goed exterieur staat voor levensduur.'

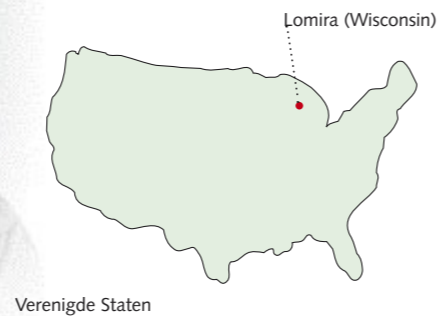
Maandag 23 januari was een zwarte dag voor het Amerikaanse Budjon Farms. Die dag lieten Tom en Kelli Cull hun 12,5 jaar oude Krull Broker Elegance inslapen. 'Kanker', zo klonk de diagnose. Pijn heeft de overbekende Brokerdochter amper gehad, zo lichten ze ingetogen toe. 'We konden niets meer voor haar doen, maar pijn wilden we haar in ieder geval besparen.'

De gitzwarte, stijlvolle koe had een bijzondere plek in Lomira Wisconsin. Elegance was opgenomen met 96 punten en haar nafok ging de hele wereld over. Haar fokkwaliteiten worden in één adem genoemd met invloedrijke Holsteinkoninginnen als Laurie Sheik, Roxy en Dellia.

Zij was de baas

De laatste jaren stond Elegance droog en

Elegance (v. Broker) op elfjarige leeftijd in het najaar van 2004

Verenigde Staten

werd ze nog regelmatig gespoeld. Ze laat dan ook een imponerende erfenis achter: wereldwijd zo'n 70 dochters, waarvan 18 dochters zijn opgenomen met 90 punten of meer, terwijl al zeven kleindochters deze excellentstatus hebben gekregen. 'Het Amerikaanse record ligt op twintig excellente dochters', vertelt Tom. 'Daar gaat Elegance zeker overheen.'

Haar diepe rib en formaat waren opvallend, haar zwarte vel fluweelzacht en haar beenwerk droog en voorzien van zwarte klauwen. 'Ze was ook heel vrouwelijk', voegt Tom toe om aan te geven dat haar werkpak niet de ware Elegance liet zien. 'Daarbij had ze een enorme persoonlijkheid. Als Elegance aan het voerhek stond, was er aan beide kanten naast haar één meter vrij. Zij was de baas', vult Kelli aan. Tom en zijn zakenpartner Joel Kietzman 'ontdekten' de koe op een regionale show in 1996. 'Ze waren helemaal verliefd op haar frame en uier', vertelt Kelli. De koop van de toen driejarige koe werd gesloten en ze spoelden de Brokerdochter vele malen. Meer dan 500 embryo's hebben Kelli en Tom inmiddels uit haar gewonnen. 'Driehonderdvijftig daarvan hebben we verkocht, vooral naar Japan', vertelt Kelli trots.

De combinatie met Encore en Linjet vinden ze de meest geslaagde tot nu toe. Het levende bewijs staat in de individuele boxen in de stal: Budjon-JK Encore Electra is met 95 punten opgenomen en naast haar staat Budjon-JK Linjet Eileen, die met een exterieurscore van 96 punten haar moeder naar de kroon steekt.

Ze wijzen ook voorzichtig naar opkomend talent in de vorm van kleindochter Elsie (Encore x Skychief x Elegance), die

als vaars het maximale aantal punten kreeg van 89. 'Als ze excellent wordt, is ze de zevende generatie op rij.' In juni zal ze kalven van Stormatic. 'Mooi op tijd voor de Expo in Madison', blikt Tom hoopvol vooruit.

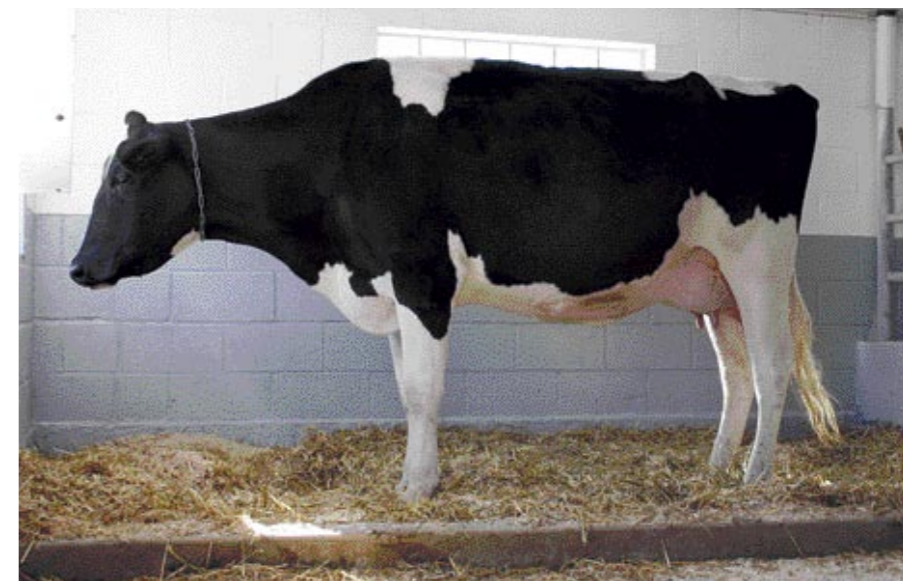
Elegance mixen met Dellia

Inmiddels is veertig procent van de kalveren bij Budjon afkomstig van de Elegance-familie. Naast Astronomical (Integrity x Tri-Day Ashlyn) zijn het James, Gibson en Cousteau die als vaders zijn gebruikt. 'Nu zetten we in op Dundee en Durham. We willen de Delliafamilie mixen met Elegance', vertelt Tom, die zweert bij de stieren die een hoog exterieur leveren. 'We fokken koeien en geen stieren. Door voor exterieur te kiezen fok je duurzaamheid in de koeien. De productie voeren en managen we er wel bij.'

Het is een koers die het jonge stel (ze zijn beiden 32) een aantal jaren geleden inzette toen ze samen gingen boeren. 'We beleven veel meer plezier aan mooie koeien. We willen een hele stal voor excellente dieren.' En ze zijn succesvol.

Toch waait deze wind nog maar sinds enkele jaren door Budjon Farms. Vader Cull fokte de in Nederland bekende Budjon Chaser, maar die was meer van het indexkaliber. 'Op een gegeven moment liepen we in die fokkerij gewoon vast. De koeien produceerden wel, maar hielden het niet meer vol.' Fokken is een kunst, aldus een gedreven Tom. 'Een stier kan op het ene bedrijf helemaal niets doen, terwijl hij op een ander bedrijf top scoort. Je moet achter de logica en de cijfers kijken.'

Het geheim van goede koeien ligt volgens Kelli niet alleen in de fokkerij, maar voor een groot deel in de opfok. 'De investering begint als het kalf geboren is.' Het beste voer dat er te koop is, krijgen de kalveren van de 80 melkkoeien voorgeschoteld. Water en krachtvoer krijgen ze onbepikt de eerste twee maanden en dan grof hooi.

Elsie (Encore x Skychief x Elegance) in haar eigen box

'Of luzerne, want dat geeft de meeste pensprikkel. Zo stimuleer je een lange, diepe rib met goed ontwikkelde flanken.' Daarnaast is beweging onontbeerlijk voor de ontwikkeling.

Promotie en pr

De melkerij van de 80 koeien vormt 30 procent van het inkomen, de fokkerij zorgt inmiddels voor 70 procent. Dat de prijzen voor fokvee goed zijn, heeft vooral te maken met de gesloten Canadese grenzen. 'We hebben een laag uitvalsperscentage en dus kunnen we veel verkopen.' Daarvoor stoppen Kelli en Tom zo'n 3500 euro per jaar in de promotie, de commu-

nicatie en de pr, zoals het laten maken van foto's en brochures, het bedrukken van jassen en petten en natuurlijk shows bezoeken. 'Daar kunnen de mensen de Elegancefamilie van dichtbij bekijken. Dan hopen we dat ze net zo verliefd worden op hen als wijzelf.'

Ook de internetpagina krijgt veel aandacht. 'Er zijn veehouders die nooit op ons bedrijf zullen komen. Op internet kunnen ze onze koeien zien. De investeringen zijn het meer dan waard, want de nafok van Elegance gaat alleen voor hoge bedragen van de hand. Een CVM-vrij vaarskalf van Durham en Elegance verkochten ze vorig jaar voor ruim 50.000 euro. 'Alles is bij ons te koop,' zegt Kelli, 'ook onze topkoeien. Natuurlijk moeten we wel even slikken. Maar zo zit onze onderneming in elkaar. Overal hangt een prijskaartje aan.'

Alice Booij

